

NERMİN ÖZSEL

Tarih Öğretisi - 6

DEVİRİM KAHRAMANLARI

*“Yeryüzünde hiçbir devrim, Kemalist Türk
Devrimi kadar dünyada şaşkınlık yaratmadı.”*
Arnold Joseph Toynbee

TARİH

Nermin Özsel
Tarih Öğretisi – 6
Devrim Kahramanları

Genel Yayın Yönetmeni: Aydın Şimşek
Editör: Dorlion Editör Atölyesi
Kapak Tasarım & Sayfa Düzeni: Dorlion Tasarım Atölyesi
1. Baskı: Mart 2020

Sertifika No: 33967
ISBN: 978-605-249-

© Dorlion Yayınları | Mart 2020
© Nermin Özsel | Mart 2020

Merkez: İstiklal Mah. Yeşiltepe Sok. 24/A Eskişehir
Şube: Kültür Mahallesi, Liderler İş Merkezi, Kızılırmak Cd. D. No: 63/9 06420 Çankaya/Ankara
Tel: (0312) 433 03 78 • Gsm: (0555) 037 73 19

İç Baskı & Cilt: Bil Ofset Basım Yayın Matbaa Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.
Tevsiyeci Caddesi No: 7/5 İskitler-Ankara
Tel: (0312) 433 03 78
Sertifika No: 46767

©Bu kitabın yayın hakkı Dorlion Yayınları'na aittir.

Dorlion Yayınları™ bir *İnsancıl Sahaf* tescilli markasıdır.

Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

www.dorlionyayinlari.com

KİTAP İSTEME ADRESİ:

İNSANCIL

Sipariş Hattı: (0530) 307 10 93 - (0530) 643 30 84

web: www.insancilkitap.com • **e-mail:** depo@insancilsahaf.com

NERMİN ÖZSEL

Tarih Öğretisi - 6

DEVİRİM KAHRAMANLARI

*“Yeryüzünde hiçbir devrim, Kemalist Türk
Devrimi kadar dünyada şaşkınlık yaratmadı.”*
Arnold Joseph Toynbee

TARİH

Oğlum Özgür'e Sevgilerimle...

Yazar Nermin Özsel

18 Ocak 1946 tarihinde, Gelibolu'da, İbrahim Sel ve Mediha Kant Sel'in kızı olarak dünyaya gelen yazar Nermin Özsel, ilk, orta ve yükseköğrenimini İstanbul'da yaptı. Sokullu Mehmet Paşa İlkokulunu, Paşakapısı Ortaokulunu ve Üsküdar Kız Lisesinin ardından İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü bitirdi. Aynı üniversitenin Ortaçağ Kürsüsünde, "Sugur ve Avasım" konusunda doktora çalışması yaptı. Anadolu'nun çeşitli kentlerinde ve İstanbul'daki liselerde tarih öğretmeni ve yönetici olarak çalıştı. Tarihçi Nermin Özsel'in, Özgür Özsel adında bir oğlu, Öykü Su adında bir torunu vardır. Yazar Nermin Özsel'in, "Devrim Kahramanları" adlı yapıtından başka yirmi öyküden oluşan, "Çekmecedan Öyküler", İstanbul'un yüz tarihi caminin incelendiği, "İstanbul'un Camileri", yaşadıkları çağı etkileyen bilim ve sanat insanlarının biyografileri üzerine "Bilgeler" adlı kitabı ile bir Kurtuluş Savaşı romanı olan "İrmağın Şarkısı" adlı yapıtları, Gece Kitaplığı Yayınlarından çıkmıştır. Nermin Özsel'in gezi yazıları ve makaleleri dışında, "Tarih Öğretisi" adıyla bir dizi çalışması bulunmaktadır. Bunlar, Tarih Öğretisi serisinin birinci kitabı "İlkçağ'ın Gizemi", ikinci kitabı, "Ortaçağ Tarihi", üçüncüsü "Batı'nın Gücü" ve dördüncüsü "Osmanlı İmparatorluğu", beşincisi "Anadolu Devrimi", adıyla basılmıştır. Serinin son iki kitabı olan "Anadolu Devrimi" ile "Devrim Kahramanları" Dorlion Yayınlarından çıkmıştır.

İÇİNDEKİLER

Yazar Nermin Özsel	7
Önsöz.....	13
Gazi Mustafa Kemal Atatürk (1881-1938)	19
Yunus Nadi Abalıoğlu (1880-1945)	67
Abdülmecit Efendi (1868-1944)	73
Abdülhak Adnan Adıvar (1881-1955)	77
Halide Edip Adıvar (1882-1964)	81
Yusuf Akçura (1876-1935)	87
Eyüp Sabri Akgöl (1876-1950)	93
Halit Akmansü (1884-1953)	97
Ali Şükrü (1884-1923)	101
Tevfik Rüştü Aras (1883-1972)	111
Saffet Arıkan (1887-1947)	115
Falih Rifki Atay (1893-1971)	119
Aşir Atlı (1881-1957)	123
Mehmet Arif “Ayıcı” (1882-1926)	127
Mahmut Celalettin Bayar (1883-1986)	131
İsmail Hakkı Behiç Bayıç (1886-1943)	137
İbrahim Refet Bele (1881-1963)	139
Ömer Halis Bıyıktaş (1883-1939)	143
Mehmet Rifat Börekçi (1861-1941)	151
Ahmet Fuat Bulca (1881-1962)	155
İsmail Hakkı Canbolat (1880-1926)	159
Mustafa Cantekin (1878-1955)	163
Mehmet Cavit (1875-1926)	167
Ali Fuat Cebesoy (1882-1968)	171
Ahmet Cemal “Büyük Efendi” (1872-1922)	177
Mehmet Nuri Conker (1881-1937)	183
Atatürk Ve Nuri Conker Ahlatlıbel’de.	185
Mustafa Fevzi Çakmak (1876-1950)	187
İzzettin Çalışlar (1882-1951)	191

Çerkez Ethem (1886-1948)	195
Ali Çetinkaya (1878-1949)	205
Reşat Çiğiltepe (1879-1922)	209
İsmail Cevat Çobanlı (1870-1938)	211
Mehmet Ferit “Damat” (1853-1923)	215
Demirci Mehmet Efe (1885-1959)	221
Mehmet Kazım Dirik (1880-1941)	225
Cafer Tayyar Eğilmez (1877-1954)	229
Abdüllatif Naci Eldeniz (1875-1948)	233
İsmail Enver (1881-1921)	235
Hüseyin Hüsnü Emir Erkilet (1883-1958)	241
Behiç Erkin (1876-1961)	245
Mehmet Akif Ersoy (1873-1936)	251
Rıdvan Hüsrev Gerede (1886-1962)	257
Mehmet Ziya Gökalp (1875-1924)	261
Şükrü Naili Gökberk (1876-1936)	267
Şükrü Nili Gökberk Sağ Başta.	267
Sabiha Gökçen (1913-2001)	271
Abdurrahman Nafiz Gürman (1882-1966)	275
Asım Gündüz (1880-1970)	279
Bekir Sami Günsav (1879-1934)	285
Mehmet Cevat Abbas Gürer (1887-1943)	289
Hasan Tahsin Recep “Osman Nevres” (1888-1919)	293
Ayşe Afet Uzmay İnan (1908-1985)	297
Kazım İnanç (1881-1938)	303
Mustafa İsmet İnönü (1884-1973)	307
Atıf Kamçıl (1880-1947)	319
Ahmet Mazhar Müfit Kansu (1874-1948)	321
Ahmet Kemal Kara “Küçük Efendi” (1868-1926)	325
Mustafa Vasıf Kara (1872-1931)	329
Kazım Karabekir (1882-1948)	331
Halit Karsıalan “Deli Halit Paşa” (1883-1925)	335
Mehmet Şükrü Kaya (1883-1959)	341
Kemalettin Sami Gökçen (1884-1934)	345
Kılıç Ali “Süleyman Asaf Emrullah ” (1888-1971)	347

Nurettin İbrahim Konyar (1873-1932)	353
Mustafa Fehmi Kubilay (1906-1930)	357
Bekir Sami Kunduh (1865-1933)	361
Eşref Sencer Kuşçubaşı (1873-1964)	365
Ali Adnan Menderes (1899-1961)	371
Mehmet Cemal Mersinli “Küçük Cemal” (1875-1941)	377
Mustafa Suphi (1883-1921)	381
Doktor Nazım “Selanikli” (1870-1926)	385
Ali Fethi Okyar (1880-1943)	389
Salih Omurtak (1889-1954)	393
Mehmet Kazım Orbay (1886-1964)	395
Hüseyin Rauf Orbay (1881-1964)	397
Ömer Naci (1878-1916)	403
Kazım Fikri Özalp (1882-1968)	407
Lütfi Müfit Özdeş (1874-1940)	411
Mehmet Recep Peker (1889-1950)	415
5. Mehmet Reşat (1844-1918)	419
Mustafa Reşit Galip (1897-1934)	425
Rıza Nur (1879-1942)	431
Ali İhsan Sabis (1882-1957)	435
İbrahim Refik Saydam (1881-1942)	439
Hasan Rıza Soyak (1888-1970)	443
Yakup Şevki Subaşı (1876-1939)	447
Şahin Bey “Mehmet Sait” (1877-1920)	451
Mehmet Talat (1874-1921)	455
Hamdullah Suphi Tanrıöver (1886-1966)	459
Yusuf Kemal Tengirşenk (1878-1969)	463
İsmail Hakkı Tonguç (1893-1960)	467
Topal Osman (1883-1923)	473
Cemil Cahit Toydemir (1883-1958)	477
Mustafa Necati Uğural (1894-1929)	483
Fatma Zehra Latife Uşşaki (1889-1975)	489
Ruşen Eşref Ünaydın (1892-1959)	497
6. Mehmet Vahdettin (1861-1926)	501
Yakup Cemil (1883-1916)	507

Ahmet Şükrü Oğuz “Yenibahçeli Şükrü” (1881-1953)	511
Yenibahçeli Nail “Keçili” (-1926)	513
Yörük Ali Efe (1895-1951)	515
Hasan Ali Yücel (1897-1961)	519
Ziya Hurşit (1892-1926)	525
 Sonsöz	 527
 Kavram Dizini	 533
Zaman Dizini	543
Bibliyografya	553

ÖNSÖZ

Devrim Kahramanları

Bir Mustafa Kemal çıkıyor... Türk halkı dünya tarihinde ilk olarak sömürücü emperyalistleri yurdundan kovup bağımsızlığına kavuşuyor. Kuruculuk ve yapıcılık başlıyor. Benim çocukluğum bu dönemde geçmiştir. Yoksulduk ama gelecekte umutluyduk. Benim askeri lisede hocalarım, Kurtuluş Savaşımızın kahramanlarıydı. Giysilerinde hala savaşın barut kokuları duyulurdu. Çoğu savaşın yara izlerini taşıyordu... İşte bu hocalar, benim kuşağıma ülkücülük aşıladılar, bize milli birliğin coşkusunu verdiler. On üç, on dört yaşlarımızda bizi en çok coşkulandıran şey, neydi bilir misiniz? Gazetelerde okuduğumuz Duyun-u Umumiye'den yavaş yavaş kurtuluşumuzun haberleriydi. Bir şey daha vardı bizi sevindiren; yurdumuzu sömüren yabancı şirketlerin millileştirilmesi...

Aziz Nesin

Tarih Öğretisi-6 Devrimi Kahramanları adıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 100. Yılı anısına hazırladığım bu çalışma, Mustafa Kemal Atatürk'ün biyografisi ile başlıyor ve Anadolu Devrimi'ne adını yazdıran yüz yaşam öyküsünden oluşuyor. Batı'nın Rönesans hareketlerinin yaklaşık yüz kişilik bilim ve sanat insanının omuzlarında yükseldiği gibi Anadolu'dan yükselen yüz yaşam. Her bir yaşam tarihi olayları, öyküleri, söylenceleri ve serüvenleri barındırıyor kendi içinde. Bu demektir ki yüz tarihi film, bir o kadar aksiyon ve aşk filmi, dostluk, fedakarlık, vatan sevgisi ve ülke toprakları için girişilen kıyasıya mücadeleyi anlatan yüzlerce tarihi inceleme, anı kitabı, destan, ağıt, türkü, roman, tiyatro oyunu, müzikal ve hatta opera...

Çöken imparatorluktan, yaşanan onlarca savaştan geriye kalan sayısız belge ve bilgi müthiş bir kaynak oluşturmaktadır. Bunları araştırmak, incelemek, yeniden ve yeniden yazmak, ülkenin geçmişten gelen her şeyini yeni kuşaklara zenginleştirerek aktarmak, eskinin ulusal ruhunu yeniden canlandırmak aydınların

görevidir. İngilizler olmayan mitolojilerini J.R.R. Tolkien'in yapıtları üzerine çevrilen filmlerle yeniden kurmaya çalışırken Dante Alighieri, Johann Wolfgang von Goethe'nin ve William Shakespeare'in yapıtları üzerine yüzlerce bilimsel çalışma yapılırken biz neler yapıyoruz? O kadar kısır ki üretkenliğimiz! Altı yüz yıllık kocaman bir imparatorluğun mirası ile yüz yaşına yaklaşan Cumhuriyetimiz için günlük söylemlerin dışına çıkıp, yapmamız gerekenleri ciddi şekilde düşünmenin zamanı çoktan geldi de geçiyor bile. İbn-i Haldun'un tarihi gerçeklere ışık tutan düşünceleri, çağlar ötesinden bize yol gösteriyor ve şöyle diyor:

Tarihçilik pek bol kaynak ve pek çeşitli bilgi gerektirir. Aynı zamanda aydınlık bir kafa ve büyük dikkat ister. Bunlar tarihçiyi gerçeğe götürürler ve hataya düşmesini önlerler. Eğer tarihçi, tarihsel bilgiyi elden ele geldiği şekliyle kabul eder ve adetler, politikanın temel gerçekleri, uygarlığın doğası veya insanın sosyal organizasyonunu belirleyen gerçeklerden türeyen prensipler hakkında bilgisiz olursa ve üstelik uzak veya eski malzemeyi güncel malzeme ile karşılaştırmazsa tökezlemekten, kaynaktan ve hakikatin yüksek yolundan ayrılmaktan kendini koruyamaz.

Yeniden doğuş hareketini, yüz bilim ve sanat insanının omuzlarında başlatan Batı dünyası, gelişmesini ancak bir yüz yılda tamamlamıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılıpına tanık olan; imparatorluktan cumhuriyete uzanan uzun ve zorlu süreçte, Anadolu Devrimi'ni yaratan ve sayıları yüzü bulmayan bu kahramanlar, Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğinde Batı'nın Rönesans'ına eş, bütün gelişmeleri on yıla sığdırdılar. Büyük Savaş'ın ardından yaşanan Kurtuluş Savaşı'nın yara izlerini ruhlarında ve bedenlerinde barut kokularıyla birlikte bırakan bu kahramanlar, müthiş bir güç sergilediler. Bağımsızlık için, özgürlük için, halk iradesi için savaşan bu kahramanlar, kutsal Anadolu topraklarının tam ortasında en sivil, en demokratik ve en renkli meclisinin açılışını yaptılar. Bu kahramanlar, kimi zaman tartıştılar kimi zaman ümitsizliğe düştüler ama tek hedefleri olan bağımsızlıktan asla ödün vermediler ve sonunda hayallerini süsleyen zafere ulaştılar. Sömürgeci yurttan sürüp atar ve Yakın Türk Tarihi'ni yeniden yazarken bu ilkeli ve idealist insanlar adeta, Friedrich Nietzsche'nin, aşağıdaki sözlerini geçerli kıldılar.

Tarih, büyük yaratmaların, uygarlığın özünü kuran geliştirici ilkelerin, insanı aşamalı olarak başarının en yüksek doruğuna ulaştıran girişimlerin, kendi varlığında evrenin yaratıcı özünü dile getiren üstün insanın bilimidir.

Anadolu'nun Devrim Tarihi'ni yazan kahramanların çoğu asker kökenli; İstanbul Harp Okulu ile Harp Akademisinde eğitim görmüş, Makedonya'nın Selanik ve Manastır kentlerinde staj yapmış kurmay subaylardır. Bu nedenle Devrim'in ilk kıvılcımları Makedonya'da çakmaya başlar. İlk gençlik yıllarını II. Abdülhamit'in İstibdat devrinde yaşamış olan bu nesil mücadeleci, özgürlükçü,

idealist ve sınırsız hayal ufuklarına sahiptiler. Hepsinin yolları bir şekilde İttihat Terakki Fırkası ile kesişmiş, Makedonya'da Bulgar, Sırp, Rum ve Arnavut çeteleleriyle çarpışa, vuruşa bağımsızlık ve özgürlük havasını soluyarak yetişmişlerdir. Osmanlı'nın Balkanlar, Orta Doğu, Afrika ve Asya'daki topraklarında her kademede görev almışlar ve komutanlık yapmışlardır. Yollarına çıkan güçlükleri ustalıklı manevralarla etkisiz kılan bu özgürlük savaşçıları içinde tetikçiler, komitacılar, efeler, yazarlar, düşünürler, doktorlar, hatipler ve politikacılar vardır. Bu insanların mücadele gücünün ve vatan görevindeki gözü kara atılganlıklarının sınırı yoktur. Rumeli'de çete savaşlarıyla başlayan çarpışmaları, 1911-1922 yıllarında, birbiri ardına yaşanan uzun, korkunç, yıpratıcı ve can yakıcı savaşlar izler. Bir avuç idealist Türk subayı Trablusgarp, Balkan ve Birinci Dünya Savaşı'nda cepheden cepheye koşarlar. Bu kahramanlar baba mesleğini seçmişlerdir genellikle; bazıları paşa çocuğu bazılarıysa şehit oğulları ve yetimdir. Araştırmacılar, dünya tarihinin en şansız insanları olarak Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarını yaşayan neslin olduğu konusunda görüş birliği içindedir. Ancak Türk tarihi söz konusu olunca, Birinci Dünya Savaşı sonrasında Anadolu topraklarında yaşanan Kurtuluş Savaşı'nı da eklemek gerekir. İşgal altındaki Anadolu halkı, Kurtuluş Savaşı boyunca yokluk ve sefaletin en ağırını yaşamıştır. Parçalanmış İmparatorluğun üzerine genç bir cumhuriyeti inşa edenler, Mustafa Kemal'in etrafında kenetlenen ve korkusuzca dünyaya meydan okuyan yüz kadar seçkin insan arasında kimi inandıkları dava uğruna kaleme aldıkları yazılarıyla kimi düşünce ve ilkeleleriyle, aklıyla kimi ise beden gücüyle, kanıyla, canıyla ve kesinlikle Cumhuriyet'in temelini kendi yaşam öyküleri ile örmüşlerdir. Çöken imparatorluğun yükü çok ağır ve karmaşıktır. Ülke toprakları yanmış, yakılmış, halk ise yoksul ve umutsuzdur. Türkiye Cumhuriyeti, kan, ateş, yokluk, sefalet ve hıyanetler içinden geçilerek yoktan var edilmiştir.

Her senaryoda iyi yürekli kahramanların yanında yolunu şaşırmış, kendi çıkarlarını her şeyin üstünde tutan kötü karakterlerin de varlığı unutulmamalıdır. Tarih güçlü kişiliklerin ellerinde şekillenir ve yeniden yazılırken zayıf kişilikler bazı değerleri bozmaya çalışsalar da arada ezilip yok olurlar. Anadolu Devrimi'ni yaşamlarıyla kaleme alan seçkin insanların arasında, kendi çıkarlarını öne koyan, ölüm kalım savaşının uzamasına neden olan, kurtuluşu zora sokan yolunu şaşırmışlar Vahdettin, Damat Ferit, Çerkez Ethem ve yandaşları gibi vatan hainleri sıkışıp kalırlar, güçlü kişiliklerin kararları karşısında. Bunlar okyanus suyuna karışan kirli sular gibidirler ve okyanus dalgaları içinde karışıp yok olurlar. Türk tarihinde üç erkek birliğinin üyeleri olan Enver, Talat, Cemal Paşaların yaşam öyküleri, ani yükseliş ve sert inişler içerirken Rauf Orbay'ın kişiliğinde başarı ile başarısızlığın, dostluk ile ihanetin birbirini izlediğine tanık olursunuz. Rauf Bey, Bekir Sami ile birlikte, Sultan-Halife düzenine yatkın, feodal nitelikli Çerkez beyleridir. Kazım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy ve Refet Bele gibi tutucu eğilimdedirler. Kurtuluş Savaşı'nın içinde veya karşısında yer alan, siyasi gelişmelere olumlu ya da olumsuz yönde katkı sağlayan kişilerin yanında Halide Edip, Mustafa

Kemal'in eşi Latife Hanım ile O'nun manevi kızları Afet İnan ve Sabiha Gökçen'in yaşam öykülerini de bu kitabın sayfaları arasında bulabilirsiniz. Tarihi erkeklerin yazdığı, tarihte kadının adının yok sayıldığı savını yıkarasına yaşam öyküleri ile bu çalışmada yerlerini aldılar. Kurtuluş Savaşı biyografilerini incelediğinizde sınırsız sevgi, saygı ve güvenin, en korkunç hıyanetlerle iç içe, omuz omuza olduğu ilginç yaşam öykülerine tanık olacaksınız. Başkomutan Mustafa Kemal'e söz verdiği tepeyi alamadığı için yaşamına son veren Albay Reşat Çiğiltepe, Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümü üzerine, *"Başkomutan yaversiz gidemez."* diyerek kalbine kurşun sıkan Salih Bozok'un yaşam öyküleri gibi... Deli Halit Paşa ile Ali Çetinkaya arasında Trablusgarp'ta başlayan çekişmenin Ankara'da Meclis çatısı altında Halit Paşa'nın ölümüyle sonuçlanması gibi... 1926'da İzmir Suikast girişimi sonunda darağacında sona eren yaşamlar gibi... Asıl adlarının önüne kod adlarını koyan Kılıç Ali ve Şahin Bey gibi... Topal Osman'ın mezarından çıkarılarak ayağından Meclis kapısında asılması gibi...

"Geleceği kuran kişinin geçmişi yargılamaya hakkı vardır." yargısını doğrulayan Mustafa Kemal Atatürk, Büyük Zafer'den sonra, eski kurumları kaldırıp yenilerini kurma çalışmalarını başlatır. Toplumu çağdaş kılma çabaları sırasında görev yapan Milli Eğitim Bakanlarının yaşam öyküleri incelemeye değer. Çalışkan, idealist ve yaratıcı örnek insanlar; Mustafa Necati, Reşit Galip, Saffet Arıkan ve Hasan Ali Yücel ve asla unutulmaması gereken İsmail Hakkı Tonguç! Mustafa Kemal ile birlikte Samsun'a çıkan ve savaş sonrası sağlık alanında devrim niteliğinde çalışmalar yapan bilim insanı Doktor Refik Saydam; Anayurdu dört baştan demir ağlarla ören ve Onuncu Yıl Marşı'na adını yazdıran, *Demiryollarının Babası* Behiç Erkin, yeni kuşaklarca tanınmalı ve örnek alınmalıdır.

Mustafa Kemal'in, bütün illere, sancaklara, kolordulara gönderdiği, *"Tanrı'nın yardımıyla Nisan'ın 23'üncü Cuma günü Büyük Millet Meclisi açılarak çalışmaya başlayacağından o günden sonra bütün sivil ve askeri makamların ve bütün ulusun başvuracağı en yüce kat, adı geçen Meclis olacaktır."* diyen, acele telinin üzerinden tam yüz yıl geçti. Ankara bozkırının ortasında açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi yüz yaşında. Yüz yıl öncesinde 23 Nisan 1920'de *"Egemenlik kayıtsız ve şartsız ulusundur."* ilkesiyle açıldı bu yüce Meclis; yaşanan coşku ve sevinç o denli büyüktü ki adeta Fransız Devrimi kutlamalarına benziyordu. Bu eylem, işgal güçlerine ve Saray'a karşı siyasi bir meydan okumaydı; yeni Türk devletinin temellerinin atıldığını ilan ediyordu. Bundan böyle siyasi iktidar, İstanbul'dan Anadolu'ya geçiyordu. Ankara halkı, Meclisin açılışıyla, o güne dek görmediği ve bilmediği tarihi bir olaya tanık oluyordu ve Mustafa Kemal, Büyük Millet Meclisinden ulusuna şöyle sesleniyordu:

Hayat demek, savaşım ve çarpışma demektir. Hayatta başarı, yüzde yüz savaşımında başarı kazanmakla elde edilebilir. Bu da manen ve maddeten güce, erke dayanan bir iştir. Bir de insanların uğraştığı bütün sorunlar,

karşılaştığı bütün tehlikeler, elde ettiği başarılar, topluca yapılan genel bir savaşımın dalgaları içinde doğa gelmiştir... Ulusumuzun, güçlü, mutlu ve sağlam bir düzen içinde yaşayabilmesi için, devletin bütünüyle ulusal bir siyasa gütmesi ve bu siyasanın iç örgütlerimize tam uyumlu ve dayalı olması gereklidir... Ulusal sınırlarımız içinde, her şeyden önce kendi gücümüze dayanarak varlığımızı koruyup ulusun ve ülkenin gerçek mutluluğuna ve bayındırlığına çalışmak; gelişigüzel, ulaşılmayacak istekler peşinde ulusu uğraştırmamak ve zarara sokmamak; uygarlık dünyasının uygarca ve insanca davranışını ve karşılıklı dostluğunu beklemektir.

Nermin Özsel

İstanbul - 2020

Bilirsiniz ki dünyada her toplumun varlığı, kıymeti, özgürlük ve kurtuluş hakkı, sahip olduğu öze uygun yapacağı çağdaş eserlerle mümkün olur. Uygar eser oluşturmak yeteneğinden yoksun olan milletler, hürriyet ve kurtuluşlarından ayrılmaya mahkûmdurlar. İnsanlık tarihi baştanbaşa bu söylediklerimi doğrulamaktadır. Uygarlık yolunda yürümek ve başarılı olmak, hayatın şartıdır. Bu yol üzerinde bekleyenler veya bu yol üzerinde ileri değil geriye bakmak, bilgisizliği ve dikkatsizliğinde bulunanlar, uygarlığın coşan seli altında boğulmaya mahkûmdurlar. Çağdaşlık yolunda başarı yenilenmeye bağlıdır. Sosyal hayatta, iktisadi hayatta ilim ve fen alanında başarılı olmak için tek olgunlaşma ve yükselme yolu budur. Hayat ve dirliğe hükmeden emirlerin, zaman ile değişme, olgunlaşma ve yenilenmesi zorunludur. Uygarlığın buluşları, fennin harikaları, dünyayı şekilden şekle geçirttiği bir dönemde, yüzyıllık eskimiş düşüncelerle, geçmişe tapınmakla varlığını korumak mümkün değildir.

Mustafa Kemal ATATÜRK